

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA PORODIČNOG ZAKONA

Član 1.

U Porodičnom zakonu („Službeni glasnik RS”, br. 18/05 i 72/11 – dr. zakon), u članu 51. stav 1. menja se i glasi:

„(1) Izjava o priznanju očinstva može se dati pred matičarem, organom starateljstva, sudom ili javnim beležnikom.”

Član 2.

U članu 161. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„(3) Sporazumi o zakonskom izdržavanju zaključuju se u obliku javnobeležničkog zapisa.”

Član 3.

U članu 179. dodaje se stav 2. koji glasi:

„(2) Sporazum o deobi zajedničke imovine supružnika zaključuje se u obliku javnobeležnički potvrđene (solemnizovane) isprave.”

Član 4.

U članu 188. stav 2. menja se i glasi:

„(2) Bračni ugovor zaključuje se u obliku javnobeležnički potvrđene (solemnizovane) isprave. Prilikom potvrđivanja (solemnizacije) ugovora javni beležnik je dužan da ugovornike naročito upozori na to da se njime isključuje zakonski režim zajedničke imovine, o čemu stavlja napomenu u klauzuli o potvrđivanju.”

Član 5.

U članu 189. posle stava 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„(5) Ugovor iz stava 1. ovog člana zaključuje se u obliku javnobeležnički potvrđene (solemnizovane) isprave.”

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Porodičnog zakona sadržan je u odredbama čl. 97. tač. 7, 10. i 17. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, svojinske odnose, sistem u oblasti brige o deci, kao i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju u skladu sa Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Porodični zakon („Službeni glasnik RS”, 18/05 i 72/11 – dr. zakon), koji uređuje, pored ostalog, imovinske odnose u porodici, neophodno je uskladiti sa predloženim izmenama Zakona o javnom beležništvu, koje predviđaju, između ostalog, zaključenje određenih ugovora iz oblasti bračnih i porodičnih odnosa u obliku javnobeležničkog zapisa, odnosno javnobeležnički potvrđene (solemnizovane) isprave.

Rešenja iz Zakona izradili su i usaglasili stručni timovi Ministarstva pravde i Advokatske komore Srbije.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Predloženim zakonom, u okviru Trećeg dela Porodičnog zakona kojim se uređuju odnosi roditelja i dece, u okviru Glave I. Porodični status dece, članom 1. Zakona, dopunjena je odredba člana 51. stav 1. Porodičnog zakona kojom je propisano da se izjava o priznanju očinstva može dati pred matičarem, organom starateljstva ili sudom, tako što je predloženo da se takva izjava može dati i pred javnim beležnikom.

Članom 2. Zakona, dopunjene su odredbe člana 161. Porodičnog zakona u okviru Sedmog dela Porodičnog zakona kojim se uređuje izdržavanje, utoliko što je dodatim stavom 3. predviđeno da se sporazumi o zakonskom izdržavanju zaključuju u obliku javnobeležničkog zapisa.

Članom 3. Zakona, u okviru Osmog dela Porodičnog zakona o imovinskim odnosima, u delu I Imovinski odnosi supružnika, dopunjen je član 179. kojim se uređuje sporazumna deoba supružnika, tako što se u stavu 2. predviđa da se sporazum o deobi zajedničke imovine supružnika zaključuje u obliku javnobeležnički potvrđene (solemnizovane) isprave.

U okviru istog dela Porodičnog zakona, u odeljku 3. Ugovori supružnika, izmenjena je odredba člana 188. stav 2. i dopunjene odredbe člana 189. Porodičnog zakona.

Tako je članom 4. Zakona, odredba člana 188. stav 2. Porodičnog zakona, o bračnom ugovoru supružnika izmenjena tako što je umesto postojeće odredbe da bračni ugovor mora da bude sačinjen u pismenom obliku i overen od strane sudije, predloženo da se bračni ugovor zaključuje u obliku javnobeležnički potvrđene (solemnizovane) isprave.

Članom 5. Zakona u odredbama kojim se uređuje ugovor o upravljanju i raspolaganju zajedničkom imovinom supružnika, dopunjene su odredbe člana 189. Porodičnog zakona novim stavom 5. koji predviđa da se ovaj ugovor zaključuje u

obliku javnobeležnički potvrđene (solemnizovane) isprave.

Član 6. Zakona je završna odredba koja uređuje stupanje na snagu Zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMENU ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se Zakon donese po hitnom postupku, budući da bi nedonošenje Zakona po hitnom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice po rad pravosudnih organa i ostvarivanje prava građana.

**PREGLED ODREDBA PORODIČNOG ZAKONA KOJE SE
MENJAJU I DOPUNJUJU**

Član 51.

~~1) Izjava o priznanju očinstva može se dati pred matičarem, organom starateljstva ili sudom.~~

(1) IZJAVA O PRIZNANJU OČINSTVA MOŽE SE DATI PRED MATIČAREM, ORGANOM STARATELJSTVA, SUDOM ILI JAVNIM BELEŽNIKOM.

(2) Izjava o priznanju očinstva može se dati i u testamentu.

Član 161.

(1) Izdržavanje se, po pravilu, određuje u novcu.

(2) Izdržavanje se može odrediti i na drugi način, ali samo ako se poverilac i dužnik izdržavanja o tome sporazumeju.

(3) SPORAZUMI O ZAKONSKOM IZDRŽAVANJU ZAKLJUČUJU SE U OBLIKU JAVNOBELEŽNIČKOG ZAPISA.

Član 179.

Supružnici mogu zaključiti sporazum o deobi zajedničke imovine (sporazumna deoba).

(2) SPORAZUM O DEOBI ZAJEDNIČKE IMOVINE SUPRUŽNIKA ZAKLJUČUJE SE U OBLIKU JAVNOBELEŽNIČKI POTVRĐENE (SOLEMNIZOVANE) ISPRAVE.

Član 188.

(1) Supružnici odnosno budući supružnici mogu svoje imovinske odnose na postojećoj ili budućoj imovini urediti ugovorom (bračni ugovor).

~~(2) Bračni ugovor mora biti zaključen u pismenom obliku i mora biti overen od strane sudije, koji je dužan da pre overe supružnicima pročita ugovor i upozori ih da se njime isključuje zakonski režim zajedničke imovine.~~

(2) BRAČNI UGOVOR ZAKLJUČUJE SE U OBLIKU JAVNOBELEŽNIČKI POTVRĐENE (SOLEMNIZOVANE) ISPRAVE. PRILIKOM POTVRĐIVANJA (SOLEMNIZACIJE) UGOVORA JAVNI BELEŽNIK JE DUŽAN DA UGOVORNIKE NAROČITO UPOZORI NA TO DA SE NJIME ISKLJUČUJE ZAKONSKI REŽIM ZAJEDNIČKE IMOVINE, O ČEMU STAVLJA NAPOMENU U KLAUZULI O POTVRĐIVANJU.

(3) Bračni ugovor koji se odnosi na nepokretnosti upisuje se u javni registar prava na nepokretnostima.

Član 189.

(1) Supružnici mogu zaključiti ugovor na osnovu koga će jedan od njih upravljati i raspolagati celokupnom zajedničkom imovinom ili nekim njenim delovima.

(2) Ugovor iz stava 1. ovog člana može se odnositi: samo na upravljanje ili samo na raspolaganje ili samo na pojedine poslove upravljanja i raspolaganja.

(3) Upravljanje obuhvata i raspolaganje u okviru redovnog poslovanja, osim ako nije drugačije ugovoreno.

(4) Ugovor o upravljanju i raspolaganju zajedničkom imovinom koji se odnosi na nepokretnosti upisuje se u javni registar prava na nepokretnostima.

(5) UGOVOR IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ZAKLJUČUJE SE U OBLIKU JAVNOBELEŽNIČKI POTVRĐENE (SOLEMNIZOVANE) ISPRAVE.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
Obrađivač: Ministarstvo pravde

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Porodičnog zakona

Draft Law on Amendmans and Additions to the Family Law

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Naslov VII. – Pravosuđe, slobode i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Naslov VII. – Pravosuđe, slobode i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Predlog zakona o izmenama i dopunama Porodičnog zakona predviđen je Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

- /

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

- /

5. Ako ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe Direktive).

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost Zakona o izmenama i dopunama Porodičnog zakona, s obzirom da su predmetne izmene malog obima i da nisu relevantne sa stanovišta prava Evropske unije.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

- /

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

- Ne.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U postupku pripreme ovog zakona nije ostvarena saradnja sa Evropskom komisijom s obzirom da za izradu predmetnog akta nije bilo neophodno ostvariti ovaj konkretni oblik saradnje sa navedenom evropskom institucijom.